

**Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника**

**Педагогічний факультет
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій**

**НАСКРІЗНА ПРОГРАМА
ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ**

здобувачів освіти денної форми здобуття освіти освітнього ступеня

бакалавр

спеціальності **013 Початкова освіта**

освітньо-професійної програми **Початкова освіта**

Івано-Франківськ, 2024

УДК 378.22-027.22:373.3.011.3-051

Н-31

Схвалено науково-методичною комісією педагогічного факультету Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 1 від 27.08.2024 р.)

Укладачі: Бай І.Б., Цюняк О.П., Кіліченко О.І., Височан Л.М., Довбенко С.Ю, Ілійчук Л.В., Максименко Н.Б., Матвеева Н.О., Русин Г.А., Сливка Л.В.

Рецензенти:

Любов ПРОКОПІВ – завідувач кафедри, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика
Оксана РУМАК – Директор Ліцею № 7 Івано-Франківської міської ради

Н-31 Наскрізна програма практичної підготовки для здобувачів освіти освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта освітньо-професійної програми Початкова освіта / За редакцією І.Б.Бая. Івано-Франківськ, 2024. 56 с.

Наскрізна програма практичної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта педагогічного факультету комплексно розкриває систему практичної підготовки згідно з освітньо-професійною програмою підготовки майбутніх учителів початкових класів закладу загальної середньої освіти. У наскрізній програмі описано передбачені ОПП та навчальним планом види практик, їх зміст, визначено мету та завдання, передбачено послідовність проведення, подано рекомендації щодо проходження практики та регламентовану звітність за підсумками практик.

ЗМІСТ

1. Вступ
2. Зміст практик
3. Організація та керівництво практикою
4. Бази практики
5. Види практик
6. Етапи проведення практик
7. Політика оцінювання
8. Підведення підсумків практики
9. Рекомендовані джерела

ВСТУП

Важливою умовою результативної професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів початкових класів є організація систематичної, послідовної практичної підготовки, що здійснюється протягом усього періоду навчання здобувачів освіти у закладі вищої освіти. Організація педагогічної практики на всіх її етапах повинна відповідати державним стандартам підготовки майбутніх учителів початкових класів, забезпечуючи якісне виконання визначених вимог і завдань.

Згідно із Законом України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ № 1225 від 29.08.2024) практика виконує ключову роль та посідає одне з чільних місць в освітньо-професійній програмі та навчальних планах закладів вищої освіти. Вона є невід'ємною складовою освітнього процесу, спрямованою на формування психолого-педагогічної та методичної готовності здобувачів вищої освіти до професійної діяльності в початковій школі.

Практика майбутніх учителів початкових класів здійснюється на основі Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України (затверджено наказом Міністерства освіти України № 93 від 08.04.1993 р.), Положення про організацію та проведення практики у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (схвалено на засіданні вченої ради Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 28.03.2023 р., введено в дію наказом ректора № 246 від 28.04.2023 р.) та інших нормативних документів, що регламентують практичну підготовку майбутніх фахівців.

Згідно з освітньо-професійною програмою Початкова освіта та навчальним планом, здобувачі вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта за період навчання за першим бакалаврським рівнем вищої освіти проходять такі практики:

- 1 курс, II семестр – пропедевтична практика;
- 2 курс, III семестр – навчальна (педагогічна) практика;
- 2 курс, IV семестр – виробнича (педагогічна в оздоровчих закладах);
- 3 курс, V семестр – виробнича (навчально-виховна) у ГПД (групах подовженого дня);
- 3 курс, VI семестр – виробнича (педагогічна): I цикл НУШ;
- 4 курс, VII семестр – виробнича (педагогічна): II цикл НУШ;
- 4 курс, VIII семестр – виробнича (педагогічна) практика.

Педагогічна практика є ключовим елементом у підготовці майбутніх учителів початкових класів до професійної діяльності. Вона базується на ґрунтовній теоретичній основі, яка поглиблюється через отримання практичних умінь, навичок і компетентностей під час проходження навчальних і виробничих практик.

Під час проходження практик у здобувачів освіти формуються ключові універсальні навички, необхідні для успішної професійної діяльності:

- **Комунікативні навички** – здатність до ефективної взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу, уміння аргументовано висловлювати свої думки, переконувати, вести конструктивний діалог і захищати власну позицію.
- **Аналітичне та критичне мислення** – здатність систематизувати й структурувати інформацію, встановлювати логічні зв'язки між її елементами, виокремлювати основне й другорядне, аналізувати та робити висновки.
- **Когнітивна гнучкість** – уміння швидко адаптуватися до змін, вирішувати нові завдання та долати виклики, демонструючи відкритість до навчання й самовдосконалення.
- **Емоційний інтелект** – здатність усвідомлювати й розуміти власні емоції та емоції оточуючих (учнів, батьків, колег), а також ефективно управляти ними для досягнення гармонійної взаємодії.
- **Креативність, оригінальність та ініціативність** – здатність генерувати новаторські ідеї, пропонувати нестандартні рішення та вільно мислити, проявляючи творчий підхід у професійній діяльності.

- **Навички командної роботи** – уміння організувати ефективну співпрацю в групі чи мікрогрупі для досягнення спільної мети, підтримувати позитивний клімат у колективі.

Формування цих навичок є важливою складовою професійної підготовки майбутніх педагогів, що дозволяє їм ефективно адаптуватися до сучасних освітніх викликів, налагоджувати взаємодію з учасниками освітнього процесу та сприяти розвитку учнів у гармонійній і творчій атмосфері.

1. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Зміст, завдання, терміни організації та проведення практики визначаються освітньо-професійною програмою Початкова освіта, навчальним планом спеціальності 013 Початкова освіта, наскрізною програмою практичної підготовки здобувачів вищої освіти, силабусами практик.

Силабуси практик укладаються керівниками практик, обговорюються й затверджуються на засіданні кафедри початкової освіти та інноваційних технологій Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

У відповідності до Положення про організацію та проведення практики у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника «Метою пропедевтичної практики є ознайомлення здобувача освіти з майбутньою професійною діяльністю, розвиток його творчих здібностей, здатностей до ділового спілкування, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень» [16, с.4].

Метою *навчальної практики* є ознайомлення студентів зі специфікою майбутнього фаху, отримання ними первинних професійних умінь і навичок, формування вміння приймати самостійні рішення в умовах конкретного фаху» [16, с.4]

«Метою виробничої практики є перевірка, поглиблення та закріплення знань, отриманих здобувачами освіти в процесі вивчення теоретичних курсів, отримання практичних навичок в установі, відпрацювання умінь і навичок з обраної професії, а також збір матеріалу для виконання наукових робіт,

передбачених навчальним планом» [16, с.4].

Основними завданнями практик є:

- формування творчого підходу до педагогічної діяльності, розвиток навичок навчально-виховної та науково-дослідницької роботи, здатності генерувати інноваційні ідеї та впроваджувати їх у практику;
- поглиблення знань здобувачів освіти з психолого-педагогічних дисциплін, розширення обсягу теоретичних знань й професійних навичок у педагогічній сфері; формування професійної готовності, яка охоплює психологічну, педагогічну та методичну підготовку здобувачів вищої освіти до роботи в закладах загальної середньої освіти;
- розвиток інтересу до обраної професії, стимулювання потреби у постійному самовдосконаленні та самоосвіті;
- забезпечення зв'язку теорії з практикою, що передбачає застосування теоретичних знань у реальному освітньому процесі початкової школи, розвиток умінь вирішувати конкретні навчальні та виховні педагогічні ситуації;
- ознайомлення з особливостями навчально-виховної роботи в різних типах закладів освіти, вивчення передового педагогічного досвіду вчителів початкових класів на регіональному та загальноукраїнському рівнях, а також аналіз реалізації завдань концепції Нової української школи;
- вивчення організаційних аспектів роботи вчителя: формування початкових практичних навичок в організації уроків, розвитку умінь аналізувати педагогічні ситуації, структури освітнього процесу та основних функцій педагога. Спостереження за проведенням уроків, організацією позакласних заходів і взаємодією вчителя з учнями;
- набуття досвіду взаємодії з учасниками освітнього процесу: встановлення довірливих відносин з учнями, участь у спільних заходах з педагогічним колективом навчального закладу, залучення до роботи з батьками учнів, організації консультацій та зустрічей;
- розвиток умінь знаходити індивідуальний підхід до учнів, вивчення

індивідуальних особливостей учнів, їхніх здібностей та інтересів, практичне застосування методів диференційованого та індивідуального підходу, вироблення навичок підтримки мотивації та інтересу до навчання в учнів.

Практична підготовка відіграє ключову роль у формуванні майбутнього освітянина, педагога-практика, фахівця, забезпечуючи розвиток професійної майстерності через усвідомлену педагогічну діяльність студентів-практикантів. Вона сприяє формуванню прагнення до самоосвіти, мотивації до побудови індивідуальної освітньої траєкторії та глибокого розуміння відповідальності за виховання молодших школярів як майбутніх патріотів і свідомих громадян України.

Основним критерієм оцінювання результатів педагогічної практики є рівень сформованості загальних і спеціальних (фахових) компетентностей у здобувачів вищої освіти, які готуються до професійної діяльності в початковій школі. Ці компетентності включають здатність ефективно організовувати освітній процес, забезпечувати індивідуальний підхід до учнів, застосовувати сучасні педагогічні технології та методики, а також створювати сприятливе навчальне середовище для розвитку особистості молодшого школяра.

Важливим аспектом є також формування у майбутніх учителів емоційного інтелекту, комунікативних навичок, здатності до аналітичного мислення та рефлексії. Здобувачі вищої освіти повинні вміти оцінювати власну педагогічну діяльність, аналізувати досягнення та труднощі, що виникають у процесі педагогічної роботи, і використовувати ці висновки для подальшого професійного зростання.

Освітньо-професійною програмою та навчальним планом (2024 р.) передбачено 2 навчальні практики: пропедевтичну та навчальну психолого-педагогічну практики та 5 педагогічних практик: літню (педагогічну) практику в закладах шкільної та позашкільної освіти, дидактико-методичну практику в групах подовженого дня, педагогічну практику (I цикл НУШ), педагогічну практику (II цикл НУШ).

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Згідно з «Положенням про організацію та проведення практики студентів у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», організаційно-фінансове керівництво практикою студентів здійснюється завідувачем відділу практики Університету. Він відповідає за координацію всіх етапів підготовки та проведення практики, забезпечення фінансових ресурсів, а також за взаємодію між кафедрами та базами практики.

До керівництва практикою залучаються викладачі, які мають значний досвід практичної роботи за фахом і відповідають пунктам 37, 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 року № 365 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187). Це гарантує високий рівень професійного наставництва, що сприяє формуванню у студентів необхідних компетентностей і навичок, що відповідають сучасним вимогам освіти.

У разі необхідності зміни періоду проведення практики або її продовження видається окреме розпорядження педагогічного факультету. Такі зміни здійснюються з урахуванням освітньої програми, потреб баз практики та індивідуальних обставин здобувачів освіти, що дозволяє забезпечити гнучкість і адаптивність у процесі проходження практики.

Крім того, організація практики передбачає тісну співпрацю між університетом і базами практики. Це включає укладання договорів про співпрацю, спільне планування навчально-практичної діяльності студентів та контроль за дотриманням програмних вимог.

Важливим аспектом є забезпечення умов для професійного зростання студентів під час практики. Вони отримують можливість застосовувати теоретичні знання на практиці, розвивати педагогічні навички, вчитися аналізувати та вирішувати реальні педагогічні ситуації.

Загалом, чітко визначена система організації та проведення практики сприяє ефективній підготовці студентів до майбутньої професійної діяльності,

забезпечуючи їх інтеграцію в сучасне освітнє середовище.

Педагогічний факультет подає відділу практики в електронному варіанті службове подання для підготовки наказу про проведення практики.

Керівник практики від факультету та керівники-методисти циклових комісій і кафедр розподіляють між собою проведення всіх організаційних заходів щодо практики (настановча конференція, інструктаж з техніки безпеки, супровідні документи тощо).

Керівники баз практик своїм наказом зараховують студентів-практикантів на конкретні робочі місця / посади.

Організація та проходження практики, пов'язаної з академічною мобільністю здобувачів освіти, регламентується відповідним «Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» [17].

Безпосереднє навчально-методичне керівництво та контроль за виконанням програми практики покладаються на керівників практики від педагогічного факультету ПНУ. Вони забезпечують розробку методичних рекомендацій, проведення інструктажів для студентів і моніторинг виконання поставлених завдань. Розподіл здобувачів освіти для проходження практики здійснює керівник практики від кафедри. Він враховує індивідуальні особливості, академічні досягнення та професійні інтереси студентів, забезпечуючи максимально ефективно залучення кожного до практичної діяльності. Практика здобувачів освіти проходить під керівництвом досвідчених учителів початкових класів, які виконують роль наставників, передаючи свій професійний досвід і допомагаючи студентам розвивати педагогічні навички.

Для забезпечення ефективної організації та проведення практик призначаються відповідальні особи, кожна з яких виконує чітко визначені функції:

Керівник-методист від кафедри – відповідає за методичний супровід студентів, проводить консультації, організовує інструктажі, допомагає

адаптувати теоретичні знання до практичних завдань, а також контролює виконання програми практики;

Керівник-методист від бази практики – координує діяльність студентів у закладах освіти, забезпечує їх інтеграцію в освітній процес школи, організовує спільну роботу з педагогами бази практики та сприяє створенню сприятливих умов для виконання студентами поставлених завдань;

Староста групи здобувачів освіти-практикантів – виконує роль координатора між студентами та керівниками практики, сприяє організації комунікації, забезпечує дотримання графіку роботи та підтримує дисципліну в групі.

Керівник-методист від кафедри забезпечує студентів-практикантів усіма необхідними документами, зокрема:

- направленнями на практику,
- щоденниками обліку роботи,
- методичними рекомендаціями та іншими матеріалами, необхідними

для успішного проходження практики.

Керівник-методист здійснює загальне керівництво практикою, організовує та проводить усі підготовчі заходи на факультеті. До початку практики він:

- проводить настановчу конференцію, де роз'яснює студентам мету, завдання та особливості практики;
- готує проект наказу про практику;
- організовує інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності, забезпечуючи дотримання всіх нормативних вимог;
- узгоджує з керівництвом баз практики програму організації практики, порядок її проходження, календарні графіки, плани.

Після завершення практики керівник-методист організовує підсумкову конференцію, на якій студенти аналізують власний досвід, діляться здобутими знаннями та рефлексують над результатами роботи. На основі обговорення та звітів студентів керівник:

- готує підсумковий звіт про результати практики для кафедри;
- виставляє підсумкові оцінки в заліково-екзаменаційну відомість і в індивідуальний навчальний план здобувачів освіти.

Обов'язки **старости** групи здобувачів освіти-практикантів:

Староста групи відповідає за:

- Ведення обліку відвідування практики кожним здобувачем освіти, забезпечуючи регулярний контроль за присутністю студентів.
- Підтримання навчально-виробничої дисципліни у групі, сприяючи дотриманню встановлених правил і норм поведінки.
- Своєчасне інформування практикантів про завдання, доручення та розпорядження, отримані від керівника-методиста факультету або організаторів практики на базі навчального закладу.
- Координацію взаємодії між учасниками практики, включаючи здобувачів освіти, керівників практики та бази практики, для забезпечення ефективної організації навчального процесу.

Безпосереднє керівництво виробничою педагогічною практикою здійснює **керівник-методист за фахом**, якого призначає кафедра відповідно до розподілу педагогічного навантаження. Під час призначення враховуються такі критерії, як наукові інтереси керівника, його професійна кваліфікація та специфіка підготовки здобувачів вищої освіти.

Обов'язки керівника-методиста включають:

- Участь у настановчій та підсумковій конференціях, на яких окреслюються завдання, етапи практики та підбиваються підсумки роботи студентів.
- Методичне консультування практикантів з питань організації та проведення освітнього процесу, зокрема підготовки до ранкових зустрічей, уроків, виховних заходів та позакласної роботи.

- Затвердження конспектів уроків (пробних і залікових), які проводять студенти-практиканти, з метою забезпечення їхньої відповідності методичним і освітнім стандартам.
- Відвідування та оцінювання уроків і занять, проведених студентами, а також організація їх обговорення з акцентом на аналізі сильних і слабких сторін проведеної роботи.
- Перевірка звітної документації, яка включає щоденники практики, звіти, плани-конспекти уроків та інші матеріали.
- Участь у диференційованому оцінюванні компетентностей здобувачів освіти, що охоплює як загальні, так і спеціальні професійні навички.

Основні вимоги до організації практики:

1. Закріплення за кожним здобувачем освіти певного класу. Практикант проходить практику у визначеному класі, що дозволяє йому зосередитися на роботі з конкретною віковою групою учнів.
2. Робота під керівництвом досвідчених наставників. Здобувач освіти виконує свої обов'язки під наглядом учителя класу, керівника-методиста за фахом та керівника-методиста практики від кафедри.
3. Дотримання інструкцій і розпоряджень. Практикант зобов'язаний виконувати всі завдання, поставлені керівниками практики, відповідно до програми та календарного плану.

Додаткові положення:

- Практикант повинен дотримуватися норм професійної етики, правил внутрішнього розпорядку школи та вимог охорони праці.
- У процесі проходження практики здобувач освіти активно співпрацює з педагогічним колективом школи, бере участь у позакласних заходах, демонструючи свої професійні компетентності та ініціативу.

- Результати роботи під час практики фіксуються у звітній документації, яку перевіряє керівник-методист.

Така система розподілу обов'язків дозволяє чітко регламентувати процес організації практики, підвищуючи її ефективність та якість. Взаємодія відповідальних осіб сприяє створенню гармонійного освітнього середовища, де студенти можуть не лише виконувати поставлені завдання, а й отримувати зворотний зв'язок, необхідний для професійного зростання.

Практика стає важливим етапом підготовки майбутніх педагогів до реальних умов професійної діяльності. Вона дозволяє не лише закріпити теоретичні знання, але й сформуванати практичний досвід, що є невід'ємною складовою професійного становлення сучасного вчителя.

Здобувачі освіти:

Здобувач освіти знайомиться з планами роботи класу та школи, аналізує систему організації навчального процесу. Він підтримує та поважає традиції колективу закладу загальної середньої освіти, активно долучається до створення сприятливого навчального середовища.

Здобувач освіти самостійно складає індивідуальний план проходження практики, враховуючи цілі, завдання та вимоги програми. Він зобов'язаний виконувати цей план вчасно та якісно, демонструючи організованість, відповідальність і професійний підхід.

Під час практики здобувач освіти ретельно вивчає досвід роботи вчителя початкових класів, зокрема, його підходи до організації навчально-виховного процесу. Особливу увагу приділяє ефективним формам, методам і інструментам навчання, які можуть бути адаптовані та використані у власній педагогічній діяльності.

Практикант бере участь у підготовці та проведенні уроків, позакласних заходів, ранкових зустрічей, демонструючи ініціативність і творчий підхід. Він

прагне інтегрувати сучасні методики та інноваційні технології у свою роботу, сприяючи гармонійному розвитку учнів.

Під час практики здобувач освіти розвиває навички планування, організації навчального процесу, аналізу результатів діяльності учнів і рефлексії власної роботи. Це дозволяє йому закласти міцний фундамент для подальшої педагогічної кар'єри.

Практикант активно співпрацює з учителем-наставником, керівниками практики та учнями, створюючи атмосферу взаємоповаги та довіри. Він також долучається до роботи педагогічного колективу, збагачуючи свій досвід через спільну діяльність.

Ці положення забезпечуватимуть комплексний підхід до проходження практики студентами; сприятимуть формуванню у здобувачів освіти професійних компетентностей, розвитку у них педагогічної майстерності та готовності до роботи у реальних умовах.

3. БАЗИ ПРАКТИКИ

Бази практики визначаються довгостроковими або короткостроковими договорами між Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника та закладами загальної середньої освіти і є офіційною підставою для проходження практики здобувачів вищої освіти. Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами.

На практику (пропедевтичну, навчальну, виробничу, виробничу (навчально-виховну) у ГПД, виробничу (педагогічну): I цикл НУШ, виробничу (педагогічну): II цикл НУШ, виробничу (педагогічну) (денної і заочної форм здобуття освіти)) здобувачі освіти направляються наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Здобувачі освіти можуть самостійно обирати для себе місце проходження практики за можливості майбутнього працевлаштування, але з обов'язковим узгодженням із керівником-методистом від кафедри початкової освіти та

освітніх інновацій Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Практика здобувачів освіти спеціальності 013 Початкова освіта проводиться на базах практики, які забезпечені висококваліфікованими кадрами і відповідають вимогам силабусу практики. Базою проведення практики є заклади загальної середньої освіти та позашкільної освіти м. Івано-Франківська, Івано-Франківської, Закарпатської, Чернівецької, Тернопільської та Львівської областей.

4. ВИДИ ПРАКТИК

1. Пропедевтична практика (1 курс 2 семестр);
2. Навчальна (педагогічна) практика (2 курс 1 семестр);
3. Виробнича (педагогічна в оздоровчих закладах) практика (2 курс 2 семестр);
4. Виробнича (навчально-виховна) у ГПД (3 курс 1 семестр);
5. Виробнича (педагогічна): I цикл НУШ (3 курс 2 семестр);
6. Виробнича (педагогічна): II цикл НУШ (4 курс 1 семестр);
7. Виробнича (педагогічна) практика (4 курс 2 семестр).

Наскрізна програма практики для здобувачів вищої педагогічної освіти денної та заочної форм навчання за спеціальністю 013 "Початкова освіта" є ключовим навчально-методичним документом, що регламентує організацію, проведення та оцінювання всіх видів навчальних і педагогічних практик. Вона визначає основні підходи до підготовки майбутніх педагогів, забезпечуючи інтеграцію теоретичних знань із практичними навичками та створюючи умови для формування професійних компетентностей.

Програма побудована на принципах безперервності, послідовності та поступового ускладнення завдань, що сприяє системному розвитку професійного досвіду здобувачів освіти. Її структура та зміст базуються на положеннях освітньо-професійної програми та навчального плану, які враховують сучасні вимоги до підготовки фахівців у галузі початкової освіти.

Основні цілі наскрізної програми практики:

1. Забезпечення якісної підготовки здобувачів вищої освіти до виконання професійних обов'язків у закладах початкової освіти.
2. Формування у майбутніх педагогів необхідних компетентностей, що відповідають сучасним освітнім стандартам.
3. Розвиток здатності адаптуватися до змін у професійній діяльності та впроваджувати інноваційні методики навчання й виховання.

Основні завдання програми:

- Ознайомлення студентів із системою організації навчально-виховного процесу в закладах загальної середньої освіти.
- Розвиток навичок планування, проведення та аналізу уроків, позакласних і виховних заходів.
- Формування вмінь застосовувати сучасні педагогічні технології та педагогічний інструментарій в освітньому процесі.
- Сприяння розвитку особистісних якостей, таких як відповідальність, комунікабельність, творчість і здатність до саморефлексії.

Особливості програми:

1. **Системний підхід:** Програма охоплює всі етапи практичної підготовки, починаючи з ознайомлення з основами професії до повноцінного виконання педагогічних функцій.
2. **Послідовність:** Завдання практики ускладнюються відповідно до зростання рівня професійної підготовки здобувачів освіти.
3. **Інтеграція теорії та практики:** Здобувачі освіти мають можливість застосовувати знання, отримані в процесі навчання, у реальних умовах педагогічної діяльності.
4. **Орієнтація на інновації:** Програма спрямована на формування вміння використовувати сучасні технології навчання та виховання.
5. **Регіональність:** Сприяє формуванню здатності здійснювати професійну діяльність в умовах регіонального освітнього середовища.

НАВЧАЛЬНІ (ПЕДАГОГІЧНІ) ПРАКТИКИ

1. Пропедевтична практика (1 курс 2 семестр)

Мета пропедевтичної практики полягає у формуванні професійних умінь і навичок у майбутніх учителів початкових класів, розвитку їхньої педагогічної культури та усвідомлення цінності майбутньої професії; ознайомленні з реальними умовами освітнього процесу в початковій школі, структурою навчально-виховної діяльності та особливостями роботи вчителя; формування професійної мотивації та позитивного ставлення до педагогічної діяльності через безпосереднє спілкування з учнями та педагогами; розвиток умінь спостерігати та аналізувати навчальний процес, застосовувати отримані знання у практичній діяльності; засвоєння методик викладання та технологій роботи зі здобувачами початкової освіти.

Основними цілями пропедевтичної практики є:

- ознайомлення студентів-практикантів із особливостями професійної діяльності вчителя початкових класів;
- формування початкових навичок організації уроків, спостереження за поведінкою учнів;
- розвиток умінь аналізувати педагогічні ситуації, виявляти успішні підходи та типи проблем;
- формування комунікативних навичок;
- набуття досвіду взаємодії з учнями, їхніми батьками та вчителями;
- розвиток уміння знаходити індивідуальний підхід до учнів.

Програмні компетентності та результати навчання практики

Проходження практики передбачає формування у здобувачів вищої освіти компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства

та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді, міжособистісної взаємодії.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

ПР-03. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-08. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-11. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних

і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПР-15. Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

ПР-19. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

2. Навчальна (педагогічна) практика (2 курс 1 семестр)

Мета навчальної педагогічної практики полягає у формуванні професійних умінь і навичок у майбутніх учителів початкових класів, розвитку їхньої педагогічної культури та усвідомлення цінності майбутньої професії; ознайомленні з реальними умовами освітнього процесу в початковій школі, структурою навчально-виховної діяльності та особливостями роботи вчителя; формування професійної мотивації та позитивного ставлення до педагогічної діяльності через безпосереднє спілкування з учнями та педагогами; розвиток умінь спостерігати та аналізувати навчальний процес, застосовувати отриманні знання у практичній діяльності; засвоєння методик викладання та технологій роботи зі здобувачами початкової освіти.

Основними **цільями** навчальної педагогічної практики є:

ознайомлення студентів-практикантів із особливостями професійної діяльності вчителя початкових класів;

формування початкових навичок організації уроків, спостереження за поведінкою учнів;

розвиток умінь аналізувати педагогічні ситуації, виявляти успішні підходи та типи проблем;

формування комунікативних навичок;

набуття досвіду взаємодії з учнями, їхніми батьками та вчителями;
розвиток уміння знаходитися індивідуальний підхід до учнів.

Програмні компетентності та результати навчання практики

Проходження *навчальної педагогічної* практики передбачає *формування у здобувачів вищої освіти компетентностей і програмних результатів навчання* відповідно до освітньо-професійної програми «Початкова освіта» *першого (бакалаврського) рівня*:

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді, міжособистісної взаємодії.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові компетентності:

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

Програмні результати:

ПР-03. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-08. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПР-11. Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.

ПР-13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

ПР-15. Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з

форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

3. Виробнича (педагогічна в оздоровчих закладах) практика (2 курс 2 семестр)

Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою «Виробничої (педагогічної) практики в оздоровчих закладах» є: закріплення, поглиблення й удосконалення компетентностей, сформованих під час вивчення у ЗВО дисциплін циклу професійної та практичної підготовки; опанування студентами навичок практичної роботи на посаді «виховника»; набуття здобувачами освіти досвіду організації виховної роботи з дітьми та юнацтвом в умовах табірної зміни.

Мікроцілями В(ПОЗ)П є: виховання у студентів стійкого інтересу до майбутньої педагогічної діяльності, бажання самостійно оволодівати основами педагогічної майстерності; формування і розвиток педагогічних навичок професійної спрямованості; формування навичок творчої роботи у виховній діяльності з дітьми та юнацтвом; оволодіння студентами методикою виховної роботи з дітьми та юнацтвом одновікових і різновікових угруповань; формування у здобувачів освіти навичок створення умов для самореалізації юної особистості в нестандартних ситуаціях оздоровчих таборів, майданчиків при дворах та інших позашкільних установ.

Програмні компетентності та результати навчання.

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій,

використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення ЗСЖ.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді, міжособистісної взаємодії.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-5. Здатність до проектування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.

СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

СК-13. Здатність до формування у здобувачів початкової освіти інфомедійної грамотності, критичного мислення та умінь аналізувати медійну інформацію.

СК-14. Здатність здійснювати професійну діяльність в умовах регіонального освітнього середовища.

Програмні результати навчання:

ПРН-01. Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу,

представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПРН-03. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПРН-05. Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

ПРН-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових, індивідуальних, особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПРН-08. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПРН-09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПРН-11. Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.

ПРН-13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

ПРН-14. Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

ПРН-15. Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

ПРН-17. Формувати критичне мислення та інфомедійну грамотність учнів початкових класів.

ПРН-18. Використовувати особливості регіонального освітнього середовища для ефективного навчання і виховання учнів початкової школи.

4. Виробнича (навчально-виховна) практика у ГПД (3 курс 1 семестр)

Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета навчально-виховної практики в групі продовженого дня полягає в оволодінні здобувачами вищої освіти теоретико-методичними, психолого-педагогічними та процесуальними основами організації освітнього процесу в групі продовженого дня та формуванні в майбутніх фахівців ключових компетенцій до педагогічної діяльності в групі продовженого дня сучасної початкової школи.

Цілі навчально-виховної практики:

– розвивати професійні вміння майбутнього вихователя групи продовженого дня, його готовність до впровадження нетрадиційних підходів організації самопідготовки, моделювання занять за інтересами з використанням інноваційних технологій навчання, реалізації індивідуальної траєкторії розвитку кожної особистості;

– вдосконалювати педагогічну майстерність та компетентність вихователя шляхом збагачення знань з психології, педагогіки, методики викладання основ наук;

– підвищувати рівень загальної, психолого-педагогічної, емоційно-комунікативної та креативної культури майбутнього педагога.

Програмні компетентності та результати навчання

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

ЗК-4. Здатність працювати в команді, міжособистісної взаємодії.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.

СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

СК-13. Здатність до формування у здобувачів початкової освіти інфомедійної грамотності, критичного мислення та умінь аналізувати медійну інформацію.

СК-14. Здатність здійснювати професійну діяльність в умовах регіонального освітнього середовища.

ПР-01. Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПР-03. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-06. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язберезувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових, індивідуальних, особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-08. Організувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПР-09. Планувати та організувати освітній процес у початковій школі,

позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-11. Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.

ПР-13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

ПР-14. Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

ПР-15. Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

ПР-17. Формувати критичне мислення та інфомедійну грамотність учнів початкових класів.

ПР-18. Використовувати особливості регіонального освітнього середовища для ефективного навчання і виховання учнів початкової школи.

ПР-19. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

5. Виробнича (педагогічна): I цикл НУШ (3 курс 2 семестр)

Мета та цілі виробничої практики

Мета виробничої практики полягає у закріпленні та поглибленні знань здобувачів вищої освіти з психолого-педагогічних і фахових дисциплін, оволодінні вміннями та навичками застосування цих знань для розв'язання педагогічних завдань; формуванні творчого, дослідницького підходу до організації педагогічної діяльності, здатності до здійснення самоконтролю, самоаналізу та об'єктивної самооцінки власної діяльності, проведення різних типів уроків із застосуванням сучасних технологій навчання, організації наукових досліджень із використанням ефективних методів і методик педагогічних досліджень.

Завданнями виробничої практики є сформувати у здобувачів вищої освіти систему знань та компетентностей, а також здатності використовувати науково-теоретичні засади педагогіки, психології, спеціальних методик навчання у процесі проведення уроків та ранкових зустрічей; планувати та організовувати освітній процес, дотримуючись дидактичних принципів і правил навчання; методично правильно розробляти й оформляти конспекти уроків із застосуванням інноваційних методів і форм навчання; здійснювати контроль, перевірку, оцінювання та облік навчальних досягнень учнів з різних предметів; проводити аналіз та самоаналіз власної педагогічної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного

відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді, міжособистісної взаємодії.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язберезувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів,

розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.

СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

СК-13. Здатність до формування у здобувачів початкової освіти інфомедійної грамотності, критичного мислення та умінь аналізувати медійну інформацію.

СК-14. Здатність здійснювати професійну діяльність в умовах регіонального освітнього середовища.

Програмні результати навчання:

ПР-01. Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності;

формувані судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПР-02. Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПР-03. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-04. Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.

ПР-05. Організувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

ПР-06. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових, індивідуальних, особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-08. Організувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПР-09. Планувати та організувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-10. Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-11. Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.

ПР-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПР-13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

ПР-14. Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

ПР-15. Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

ПР-16. Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

ПР-17. Формувати критичне мислення та інфомедійну грамотність учнів

початкових класів.

ПР-18. Використовувати особливості регіонального освітнього середовища для ефективного навчання і виховання учнів початкової школи.

ПР-19. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

6. Виробнича (педагогічна): II цикл НУШ (4 курс 1 семестр)

Мета та цілі виробничої практики

Мета Виробничої (педагогічної) практики: II цикл НУШ полягає у закріпленні та вдосконаленні базових умінь та формуванні професійно значущих навичок, які необхідні у виконанні функцій учителя початкової школи. У результаті проходження виробничої практики здобувачі вищої освіти мають навчитися використовувати науково-теоретичні засади педагогіки, психології, фахових методик навчання у ході проведення навчальних занять; моделювати та організовувати освітній процес початкової школи; застосовувати дидактичні принципи і правила навчання; методично правильно моделювати й оформляти конспекти уроків; планувати й застосовувати інноваційні технології навчання; здійснювати контроль, оцінювання та облік навчальних досягнень молодших школярів з різних предметів; здійснювати аналіз та самоаналіз власної педагогічної діяльності.

Основні завдання педагогічної практики: ознайомлення із сучасним станом освітньої діяльності в закладах загальної середньої освіти; узагальнення передового педагогічного досвіду; формування педагогічних інтересів, нахилів; розвиток у майбутніх учителів творчого підходу до фахової діяльності; виховання потреби в педагогічній самоосвіті; застосовування теоретичних знань та практичних умінь, набутих у ході вивчення фахових методик та дисциплін психолого-педагогічного циклу в професійній діяльності;

закріплення, поглиблення та систематизація психолого-педагогічних та спеціальних знань з навчальних предметів, використання їх у ході розв'язання конкретних педагогічних завдань; розвиток у здобувачів освіти навичок організації виховної роботи з молодшими школярами; проведення індивідуальної роботи з учнями.

Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді, міжособистісної взаємодії.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.

СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

СК-13. Здатність до формування у здобувачів початкової освіти інфомедійної грамотності, критичного мислення та умінь аналізувати медійну інформацію.

СК-14. Здатність здійснювати професійну діяльність в умовах регіонального освітнього середовища

Програмні результати навчання:

ПР-01. Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПР-02. Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПР-03. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно- комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-04. Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.

ПР-05. Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

ПР-06. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових, індивідуальних, особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-08. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПР-09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-10. Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-11. Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.

ПР-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПР-13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності,

санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

ПР-14. Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

ПР-15. Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

ПР-16. Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

ПР-17. Формувати критичне мислення та інфомедійну грамотність учнів початкових класів.

ПР-18. Використовувати особливості регіонального освітнього середовища для ефективного навчання і виховання учнів початкової школи

ПР-19. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції і проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти, та вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

7. Виробнича (педагогічна) практика (4 курс 2 семестр)

Мета та цілі виробничої практики

Мета виробничої (педагогічної) практики полягає у закріпленні та вдосконаленні базових умінь та формуванні професійно значущих навичок, які необхідні у виконанні функцій учителя початкової школи. У результаті

проходження виробничої практики здобувачі вищої освіти мають навчитися використовувати науково-теоретичні засади педагогіки, психології, фахових методик навчання у ході проведення навчальних занять; моделювати та організовувати освітній процес початкової школи; застосовувати дидактичні принципи і правила навчання; методично правильно моделювати й оформляти конспекти уроків; планувати й застосовувати інноваційні технології навчання; здійснювати контроль, оцінювання та облік навчальних досягнень молодших школярів з різних предметів; здійснювати аналіз та самоаналіз власної педагогічної діяльності.

Основні завдання виробничої (педагогічної) практики: ознайомлення із сучасним станом освітньої діяльності в закладах загальної середньої освіти; узагальнення передового педагогічного досвіду; формування педагогічних інтересів, нахилів; розвиток у майбутніх учителів творчого підходу до фахової діяльності; виховання потреби в педагогічній самоосвіті; застосовування теоретичних знань та практичних умінь, набутих у ході вивчення фахових методик та дисциплін психолого-педагогічного циклу в професійній діяльності; закріплення, поглиблення та систематизація психолого-педагогічних та спеціальних знань з навчальних предметів, використання їх у ході розв'язання конкретних педагогічних завдань; розвиток у здобувачів освіти навичок організації виховної роботи з молодшими школярами; проведення індивідуальної роботи з учнями.

Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань

про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді, міжособистісної взаємодії.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язберезувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-5. Здатність до проектування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язберезувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.

СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

СК-13. Здатність до формування у здобувачів початкової освіти інфомедійної грамотності, критичного мислення та умінь аналізувати медійну інформацію.

СК-14. Здатність здійснювати професійну діяльність в умовах регіонального освітнього середовища

Програмні результати навчання:

ПРН-01. Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПР-02 Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПР-03 Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно- комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-04 Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.

ПРН-05. Організувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

ПР-06 Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПРН-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових, індивідуальних, особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПРН-08. Організувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПРН-09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-10. Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-11. Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.

ПР-12 Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПРН-13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

ПР-14. Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

ПРН-15. Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

ПР-16. Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

ПР-17. Формувати критичне мислення та інфомедійну грамотність учнів початкових класів.

ПР-18. Використовувати особливості регіонального освітнього середовища для ефективного навчання і виховання учнів початкової школи.

ПР-19. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

5. ЕТАПИ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК

Для досягнення поставленої мети, виконання завдань практик, формування загальних і спеціальних фахових компетентностей, а також реалізації програмних результатів навчання, визначених силабусами практик, передбачено проходження студентами трьох наступних етапів: підготовчого, основного та підсумкового.

На підготовчому етапі здобувачі освіти повинні бути присутнім на настановчій нараді-конференції практики, ознайомитись із силабусом практики, пройти цільовий інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладі вищої освіти з підписом про ознайомлення в журналі, отримати індивідуальне завдання у керівника практики та узгодити з ним план роботи на період проходження практики. Здобувачі освіти також ознайомлюються з базою практики, керівництвом практики від ЗЗСО, графіком та системою роботи, планом роботи вчителя на період практики, календарним та перспективним планами роботи вчителя. Окрім того, студенти ознайомлюються із порядком ведення шкільної документації (оформленням та веденням

класного журналу, щоденників, свідоцтв навчальних досягнень учнів, робочих зошитів тощо).

На основному етапі здобувачі освіти повинні якісно та в повному обсязі виконувати завдання практики, спостерігати за організацією освітнього процесу, допомогати вчителю-класоводу у підготовці дидактичних матеріалів до уроків та позаурочних заходів, перевіряти робочі зошити, самостійно проводити фрагменти ранкових зустрічей, фрагменти уроків з навчальних предметів, проводити уроки, виховні заходи, позаурочні заходи з молодшими школярами.

На підсумковому етапі здобувачі освіти повинні підготувати документацію, написати звіт про проходження практики відповідно до вимог силабуса, презентувати матеріали професійних досягнень на підсумковій конференції.

Зміст різних видів практик сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти професійної компетентності, оволодінню різноманітними формами, методами та інструментами здійснення педагогічної діяльності, опрацюванню алгоритмів вирішення конкретних виробничих завдань, що виникають у роботі вчителя початкових класів закладу загальної середньої освіти.

6. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань, умінь, навичок та компетентностей здобувачів освіти у процесі практичної підготовки відбувається відповідно до положень «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» [18].

Відвідування практики є обов'язковою умовою для оволодіння заявленими загальними та спеціальними (фаховими) компетентностями, а також для своєчасного та якісного виконання завдань. У разі відсутності здобувача/здобувачки освіти з важливих причин, пропущені дні можуть бути відпрацьовані додатково. Для цього необхідно узгодити графік відпрацювання з

учителем-класоводом та керівником практики від кафедри початкової освіти та освітніх інновацій.

Здобувач/здобувачка освіти має своєчасно повідомити керівника практики про причину пропуску та надати відповідні підтверджувальні документи (медичну довідку, офіційний лист-підтвердження тощо). Усі додаткові заходи з відпрацювання пропущених днів повинні бути спрямовані на забезпечення повного виконання програми практики та досягнення визначених програмних результатів навчання. Керівники практики, у свою чергу, зобов'язані створити умови для об'єктивного оцінювання та підтримки здобувачів освіти, які з поважних причин пропустили практичні заняття. Це включає додаткове консультування й надання практичної допомоги у підготовці та відпрацюванні пропущених днів.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані підтримувати доброчесність й принциповість, керуючись нормами загальнолюдських цінностей, а також положеннями Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про запобігання корупції» та нормами Цивільного кодексу України. Це включає дотримання принципів чесності, прозорості, відповідальності, поваги до прав інтелектуальної власності, уникнення плагіату, фальсифікації та фабрикації даних, забезпечення об'єктивності в оцінюванні й самостійному виконанні навчальних завдань. Здобувачі повинні проявляти етичність у взаємодії з викладачами, колегами та іншими учасниками освітнього процесу, сприяти утвердженню культури доброчесності в освітньому середовищі.

Порушення цих норм може призвести до дисциплінарної відповідальності відповідно до чинного законодавства та внутрішніх нормативних актів. У випадку таких порушень слід реагування відповідно до положень «Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника».

У період карантину або воєнного стану практика відбувається відповідно до чинних нормативних документів, що регламентують освітній процес у закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО), із застосуванням змішаного формату. Якщо учні початкових класів навчаються дистанційно, здобувачі

вищої освіти також проходять практику в онлайн-режимах, спостерігаючи за уроками та проводячи їх на платформі, яку використовує відповідний ЗЗСО.

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль відбувається у формі заліку, під час якого здобувачі освіти захищають результати своєї практики на підсумковій звітній конференції. Основним елементом захисту є презентація власних професійних досягнень майбутніми педагогами, яка повинна засвідчити набуття ними відповідних загальних і спеціальних (фахових) компетентностей. Захист матеріалів практики під час звітної конференції передбачає демонстрацію здобувачами освіти їхньої готовності до професійної діяльності, а також уміння аналізувати власний досвід, оцінювати досягнення та визначати напрями подальшого професійного вдосконалення. Під час звіту також оцінюється здатність здобувачів ефективно комунікувати, аргументовано висловлювати свої думки, аналізувати результати своєї роботи та пропонувати шляхи покращення отриманих результатів.

Успішне складання заліку свідчатиме про готовність майбутнього вчителя початкових класів до самостійної професійної діяльності. До залікової відомості виставляється підсумкова оцінка за стобальною, національною (“зараховано”, “незараховано”) шкалами та шкалою ECTS. Оцінки за залік у різних шкалах оцінювання мають такий вигляд:

Шкали оцінювання		
університетська	національна	шкала ECTS
90-100	Зараховано	A
80-89		B
70-79		C
60-69		D
50-59		E
26-49	Незараховано	FX
1-25		X

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Підведення підсумків практики передбачає створення комісії для прийняття заліку і визначення дати, до якої здобувачі освіти повинні прозвітуватися про виконання завдань, поставлених силабусом практики.

До складу комісії входить: декан педагогічного факультету, завідувач кафедри початкової освіти та освітніх інновацій, керівники практики від кафедри, викладачі кафедри.

Практики студент захищає перед комісією, призначеною кафедрою. Звітна документація практики: на кафедрі упродовж року зберігається характеристика студента, всі інші робочі матеріали практики повертаються йому для подальшого користування. Оцінку за практику враховують при призначенні стипендії. Здобувач освіти, який не виконав програму практики, відраховується з Університету. Якщо програма практики не виконана студентом з поважної причини, то Університет надає можливість студенту пройти практику повторно (в межах графіка освітнього процесу). Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри / циклової комісії та заслуховуються вченою / педагогічною радою структурного підрозділу Університету не менше одного разу впродовж року.

8. Використані джерела

1. Електронні версії підручників для 1–4 класів. URL: <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/>
2. Закон України «Щодо доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг» № 2541-УІІ від 06.09.2018.
3. Кірик М., Данилова Л. Нова українська школа: організація діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти: навч.-метод. посіб. Львів : Світ, 2019. 136 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/navchalno-metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/navchalno-metodichniy-posbnik-nova-ukrainska-shkola-organizatsiya-dyalnost-uchnv-pochatkovikh-klasv-zakladv-zagalno-seredno-osvti-avt-krik-m-yu-danilova-l/>
4. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи. 2016. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
5. Нова українська школа: poradnik для вчителя / за заг. ред Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2019. 208 с. URL : https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpraysivnykiv/poradnik_blok-min.pdf
6. ОПП Початкова освіта підготовки фахівців першого бакалаврського рівня вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта. Івано-Франківськ: ПНУ, 2024. URL: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2024/12/013-op-pochatkova-osvita-bac-1-2024.pdf>
7. Державний стандарт початкової освіти. Постанова Кабінету Міністрів України (у редакції 24 липня 2019 р. № 688.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text>
8. Закон України «Про вищу освіту» (у редакції від 26.02.2021). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
9. Закон України «Про освіту» (у редакції від 01.01.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

10. Закон України «Про повну загальну середню освіту» (№ 2925-IX від 23.02.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>

11. Зміни, що вносяться до деяких стандартів вищої освіти, затверджених відповідним наказом Міністерства освіти і науки України Міністерства освіти і науки України» (наказ №842 від 13.06.2024) URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2024/Nakaz-842.vid.13.06.2024.pdf>

12. Концепція військово-патріотичного виховання в системі Міністерства оборони України. Наказ Міністерства оборони України. 14 серпня 2024 року № 554. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0554322-24#Text>

13. Концепція громадянського виховання. Громадянська Освіта, 2000, № 21. URL: <https://osvita.khpg.org/index.php?id=976002302>

14. Концепція громадянського виховання. *Громадянська освіта*. 2000. № 21. URL: <https://osvita.khpg.org/index.php?id=976002302>

15. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України. Наказ Міністерства освіти і науки України. 06 червня 2022 року. № 527. URL: <https://lpnu.ua/viddil-molodizhnoi-polityky-ta-sotsialnoho-rozvytku/kontseptsiia-natsionalno-patriotichnoho>

16. Концепція розвитку громадянської освіти в Україні. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2022 р. № 710-р (в редакції розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 жовтня 2022 р. № 893-р). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/893-2022-%D1%80#n7>

17. Концепція розвитку педагогічної освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України (від 16.07.2018 р.) URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>

18. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Затверджені Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584.) URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovo-metodychna_rada/2020-metod-rekomendacziyi.docx

19. Національна рамка кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2021 р. № 810-21 URL: [//C:/Users/User/Downloads/617fe23c558bb445651529.pdf](C:/Users/User/Downloads/617fe23c558bb445651529.pdf).

20. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

21. Освітньо-професійна програма «Початкова освіта» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 013 Початкова освіта. м. Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. URL: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2024/12/013-op-pochatkova-osvita-bac-1-2024.pdf>

22. Положення про організацію та проведення практики у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Протокол № 3 Вченої ради від 28 березня 2023 року. URL : https://vvnp.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/128/2018/05/pol_pro.pdf

23. Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Протокол № 3 Вченої ради від 28 березня 2023 року. URL : https://kdrpm.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/55/2023/11/2023-04-05_197_polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-op_red-3.pdf

24. Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Протокол № 4 Вченої ради від 25 квітня 2023 року. URL : <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf>

25. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ № 1225 від 29.08.2024) URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>

26. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів

закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)»
Наказ Мініекономіки № 2736 від 23.12.2020 р. URL:
<https://www.me.gov.ua/ascod/List?lang=uk-UA&id=d6a26174-d0fd-406b-9c30-7a4043f04eb5&tag=SistemaOblikuPublichnoiInformatsii&pageNumber=8&fCtx=inName&fSort=date&fSdir=desc>

27. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (Наказ Міністерства освіти і науки України № 357 від 23.03.2021р.) URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>

28. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 1-2 клас. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.1-2.Savchenko.pdf>

29. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. 1-2 клас. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.1-2.Shyyan.pdf>

30. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 3-4 клас. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.3-4.Savchenko.pdf>

31. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. 3-4 клас. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.3-4.Shyyan.pdf>

[klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.3-4.Shyyan.pdf](#)

Навчальне видання

**НАСКРІЗНА ПРОГРАМА
ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ**

здобувачів освіти денної форми здобуття освіти освітнього ступеня **бакалавр**

спеціальності **013 Початкова освіта**

освітньо-професійної програми **Початкова освіта**